

Gemeenteraad Amsterdam

Datum 19 januari 2021
Behandeld door Sigrid Winkel/ Linda van der Fliert
Bijlage Datastrategie 'Amsterdammers zelfbeschikking over data'
Onderwerp Datastrategie

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze weg bied ik u de 'Datastrategie Amsterdam, zelfbeschikking over data' aan. Ons leven speelt zich steeds meer digitaal af. Veel van wat we online doen wordt opgeslagen als data. Niet alleen thuis, maar ook in de publieke ruimte. Op veel plekken in de stad hangen bijvoorbeeld sensoren; van de gemeente maar ook van commerciële partijen. Dankzij data hebben we beter zicht op wat er gebeurt in de stad. Dankzij data kunnen bedrijven groeien, wat in deze crisisperiode extra belangrijk is. Maar de keerzijde is dat data gebruikt kunnen worden om te analyseren hoe onze aandacht langer vastgehouden kan worden en om ons gedrag bij te sturen. Bijvoorbeeld door nieuws voor te selecteren. Dit lijken vrije keuzes, maar ze leiden in de praktijk soms tot minder keuzevrijheid. Daarnaast heeft datagebruik het gevaar in zich dat je mensen reduceert tot een abstract gegeven in een database, en geen oog meer hebt voor hun unieke situatie of behoeften. De recente Toeslagenaffaire laat zien hoe belangrijk het is om daar waarborgen tegen te treffen.

De Datastrategie moet daarvoor een kader geven en beschrijft een aantal acties, om de balans te vinden tussen al die verschillende voordelen en nadelen van datagebruik. Dit willen wij realiseren middels twee doelstellingen: 1) *Amsterdammers moeten meer zeggenschap krijgen over hun data en* 2) *Data over de stad zijn voor de stad beschikbaar.*

Meer zeggenschap

Veel data worden onzichtbaar verzameld. Amsterdammers hebben niet altijd door dat zij (digitaal) gevolgd worden. De AVG en andere wet- en regelgeving beschermen tegen schending van privacy. In het coalitieakkoord heeft het college de wens uitgesproken verder te willen gaan dan dat. Met de kaders en acties in deze datastrategie, is de ambitie om toe te werken naar een stad waar niet alleen de gemeente of het bedrijf die data verzamelt bepaalt wat ermee gebeurt, maar dat ook de Amsterdammer die in de data beschreven wordt inzicht heeft in welke data wordt gebruikt en er iets over te zeggen heeft.

Data over de stad zijn voor de stad beschikbaar

Er worden ook veel data verzameld in en over de stad die niet per se gevoelig zijn, maar wel heel bruikbaar om van Amsterdam een nog leefbaardere stad te maken voor alle Amsterdammers. Bijvoorbeeld data over hoe druk het in de stad is, zodat bezoekers van de stad weten waar zij veilig een bezoek aan Amsterdam kunnen brengen. Er is vaak allerlei informatie beschikbaar, maar partijen delen het niet of het is niet vindbaar. Als overheden en bedrijven hier meer op zouden samenwerken, zouden we data kunnen inzetten om Amsterdammers gericht zorg te bieden, of om eerder hulp te bieden als iemand in armoede dreigt te raken. Daarom staan in de Datastrategie kaders en acties, zowel over wat de gemeente Amsterdam van andere (commerciële) partijen verwachten als hoe we als gemeente zelf beter onze data delen.

Vrije inclusieve stad

Amsterdammers moeten kunnen leven in een vrije en inclusieve stad. Op straat en online. Dat betekent dat basale mensenrechten, zoals privacy, vrijheid van meningsuiting en democratie, ook vanzelfsprekend moeten zijn in de digitale wereld. Daarom moeten duidelijk afspraken worden gemaakt over hoe we als gemeente data gebruiken. En wat we verwachten van anderen die data verzamelen over Amsterdam of Amsterdammers. Met de datastrategie wordt een belangrijke stap gezet om deze ambitie te realiseren.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

Touria Meliani
Wethouder ICT en Digitale Stad